

دریچه

حراج هنرهای تجسمی تهران و هجوم کوبری‌ها

● گروه هنر: حراج تهران می‌رود که روزهای گرم‌تر و خبرسازتری را تجربه کند. این بازار هنری توانسته به عنوان مهم‌ترین و خبرسازترین اتفاق تجسمی ایران در سال‌های اخیر خود را مطرح کند و در معرض دید جهانیان قرار دهد، رویدادی که به‌عنوان شاخص اقتصاد هنرهای تجسمی سعی کرده نگاهی به‌روز و معاصر به مقوله معرفی و فروش آثار هنری این بخش از هنر ایران داشته باشد. در این دوره حضور نقاشان کوبری از جمله اتفاقات جالب و قابل‌توجهی است که با اولین نگاه به کاتالوگ حراج توجه را به خود جلب می‌کند، آثاری از هنرمندان این ژانر نقاشی معاصر ایران مانند: پرویز کلانتری، علی فرامرزی، جلال شباهنگی و مصطفی دشتی، اما در این بین اثری دولته‌ای از علی فرامرزی با عنوان هجوم به‌خوبی تفاوت و فاصله خود را از دیگر نقاشی‌های کوبری حفظ کرده است چراکه او در این دوره از آثارش نه فقط جنبه‌های زیباشناسی کویر را مورد توجه قرار داده، بلکه همان‌گونه که در کاتالوگ حراج نیز آمده است به بُعد زیست‌محیطی صحرای ایران و هجوم‌های کوبری به زیست‌بوم مردمان این سرزمین نیز توجه کرده است. خشکی درختان سپیدار که از مشخصه‌های آثار اوست، راست و مستقیم ما را در برابر این واقعیت قرار می‌دهد که دیگر از آب و هوای اثر نیست تا به قول سپهری برود پای سپیداری چند و خنکای سایه‌ای پدید نیامده تا مسافری لختی در آن بیاساید.
پیش‌توفان‌های کوبری نه فقط طبیعت این جغرافیا را مورد تهدید قرار داده بلکه ساخته‌های دست بشر و الگوهای توسعه را که راه‌ها و جاده‌های یکی از عناصر مهم و مشخص آن است، نیز برای هجوم و تاخت‌وتاز خود برگزیده است. انتخاب کادر افقی و نسبت طولانی اثر کشردگی و پیچنه کوبری‌های ما را به خوبی بازگو می‌کند.

بهروز غریب‌پور «کاوه ناتمام» را تمام کرد

● بهروز غریب‌پور از پایان نگارش فیلم‌نامه‌ای بر اساس داستان ضحاک در شاهنامه فردوسی خبر داد. بهروز غریب‌پور، کارگردان سینما، تئاتر و تلویزیون، این روزها خود را آماده می‌کند تا «اپرای عشق» را روی صحنه ببرد. علاوه‌براین او فیلم سینمایی «ارک لی» را نیز آماده اکران دارد. غریب‌پور در گفت‌وگو با هنرآنلاین درباره فعالیت‌های خود بیان کرد: در حوزه سینما کی فیلم‌نامه آماده دارم به نام «کاوه ناتمام» که بعد از اکران فیلم «ارک لی»، کار ساخت آن را آغاز خواهیم کرد. وای ادمه داد: این فیلم‌نامه کاملا اجتماعی است و بر اساس داستان ضحاک نوشته شده است. امیدوارم ادای دینی به فردوسی باشد که از نظر من اولین فیلم‌نامه‌نویس ایرانی است.

داوران مسابقه مونولوگ جشنواره رادی معرفی شدند

● با حکم بهزاد صدیقی، دبیر نخستین جشنواره تئاتر اکبر رادی، گروه دآوری بخش مسابقه مونولوگ جشنواره متشکل از محمد رحمانیان، پانته‌آ پناهی‌ها و رضا ثروتی انتخاب و معرفی شدند. بخش مسابقه مونولوگ جشنواره با حضور شش گروه از روز شنبه، ۱۵ دی، تا روز پنجشنبه، ۲۰ دی سال جاری در سالن‌های: استاد سمندریان، استاد انتظامی و استاد ناظرزاده‌کرمانی مجموعه خانه هنرمندان ایران برگزار می‌شود. ضمن اینکه بر اساس اعلام دبیرخانه جشنواره، همه اجراها ساعت ۱۵ برگزار می‌شوند. نخستین جشنواره تئاتر اکبر رادی با دبیری بهزاد صدیقی و توسط بنیاد اکبر رادی از ۱۴ تا ۲۲ دی‌ماه سال جاری در مجموعه ایرانشهر، خانه هنرمندان، نگارخانه‌های آریا و نقش جهان و تئاتر شهر تهران برگزار می‌شود.

گروه هنر: در روزهای منتهی به سی‌وهفتمین جشنواره فیلم فجر، ابراهیم داروغه‌زاده، دبیر این دوره از جشنواره، جمعه، ۱۴ دی، با حضور اصحاب رسانه درباره چگونگی برگزاری این رویداد هنری و اسامی نهایی فیلم‌های حاضر در جشنواره فیلم فجر صحبت کرد. در ابتدای این نشست جمشید مشایخی از پوستر سی‌وهفتمین جشنواره فیلم فجر با طراحی حمیدرضا بیدقی رونمایی کرد. مشایخی در صحبت‌های کوتاهی گفت: «تشکر می‌کنم که به‌عنوان کوچک‌ترین عضو خانواده بازیگری اجازه دادند

در این مراسم حضور داشته باشم. سال ۱۳۴۲ با اتفاق آقای کشاورز و منوچهر فرید در فیلم «خشت و آینه» ۳۰ جلسه تمرین داشتیم. در آن زمان فروغ فرخزاد هم با ابراهیم گلستان همکاری داشت. در این ۳۰ جلسه ما شاگردی کردیم و بازی مقابل دوربین را یاد گرفتیم و فهمیدیم بازی روی صحنه با جلوی دوربین فرق دارد و ابراهیم گلستان این را به ما یاد داد. امیدوارم سینمای ایران برای تمام دنیا الگو شود». حواشی ارائه نسخه‌ای از فیلم توقیف‌شده «آشغال‌های دوست‌داشتنی» توسط محسن امیریوسفی، کارگردان این فیلم سینمایی، پیش از اعلام اسامی نهایی فیلم‌های حاضر در این دوره از جشنواره در نشست خبری این رویداد هنری توجهات بسیاری را جلب کرد. داروغه‌زاده درباره این فیلم سینمایی گفت: «این فیلم سال ۹۱ تولید شد و تا سال ۹۶ پروانه نمایش نداشت. علت آن هم این بود که بخش‌های کوتاهی از فیلم که به بحث انتخابات ۸۸ ربط داشت و سوت‌تفاهم‌هایی ایجاد شده بود، درنهایت با اصلاحات توانست پروانه نمایش بگیرد. ما در تلاش هستیم که آن را اکران کنیم. این فیلم موضوعش گفت‌وگو و وحدت است و توصیه به گفت‌وگو می‌کند. امیدوارم سوت‌تفاهم‌های آن برطرف شود و طبیعتا بخش هیچ فیلم سینمایی ای نمی‌تواند مشکلی برای نظام ایجاد کند. امیدوارم انعطاف بیشتری نسبت به حوزه فرهنگ داشته باشیم و سینما محلی باشد برای مناظره و گفت‌وگو. در همین چند ماه گذشته شبکه ۴ برنامه «شوکران» را پخش کرد و هیچ مشکلی هم ایجاد نشد، امیدوارم برای سینما هم چنین فضایی ایجاد و از آن برای نزدیک شدن دل‌ها استفاده شود. امیریوسفی نیز که در این نشست حضور داشت، در پاسخ صحبت‌های داروغه‌زاده گفت: «شما آن قدر قشنگ صحبت کردید که فکر کردم خودم در حال صحبت‌کردن هستم. صداقت و تعهد شما را نسبت به اکران‌شدن و دیده‌شدن این فیلم می‌دانم، اما سؤال من

مراسم پایانی دومین دوره جایزه «احمد محمود» پنجشنبه ۱۳ دی در خانه هنرمندان با حضور محمود دولت‌آبادی، لیلی گلستان، اسدالله امرایی، رضا جولایی، خانواده احمد محمود و جمعی از نویسندگان برگزار شد.

در این مراسم، «زخم شیر» نوشته صمد طاهری به‌عنوان برگزیده بخش داستان کوتاه معرفی شد. «بند محکومین» کیهان خاتجانی نیز به‌عنوان برگزیده بخش رمان «آلوت» امیرخداوردی به‌عنوان شایسته تقدیر این بخش معرفی شد. «نشان احمد محمود» به لیلی گلستان به‌خاطر «حکایت حال» او اهدا شد.

در این مراسم مهدی یزدانی خرم که دبیری این جایزه را بر عهده داشت، توضیحاتی درباره روند داوری این جایزه ارائه کرد و گفت: همان‌طورکه گفتیم رسالت

داروغه‌زاده در نشست خبری سی‌وهفتمین جشنواره فیلم فجر مطرح کرد:

پخش هیچ فیلم سینمایی نمی‌تواند مشکلی برای نظام ایجاد کند



محمد علی مصفا، علی عباس میرزایی، و سید جعفری

می‌گویند این اثر برای وحدت ملی و گفت‌وگو است. آوردند به نام «آشغال‌های دوست‌داشتنی»؟ در زمان آقای شمقدری برای گرفتن پروانه ساخت این فیلم، من تا مرز سکنه پیش رفتم. سؤال این است که تا توی گور بروم، این فیلم اکران می‌شود یا نه؟ تکلیف اکران این فیلم چیست؟ شما در این نشست با صداقت صحبت و بحث می‌کنید، اما بگویید بالاخره این فیلم باید نمایش داده شود یا خیر؟ شما از کرسی‌های آزاداندیشی صحبت می‌کنید، این بر سر تمام عوامل فیلم شکسته شد».

او در بخش دیگری از صحبت‌هایش گفت: «من به تک‌تک اشخاصی که در این دوره حضور دارند تبریک می‌گویم، ولی امسال تمام کسانی که در جشنواره فیلم دارند مدیون فیلم «آشغال‌های دوست‌داشتنی» و عوامل آن هستند، غیر از کارگردانی این فیلم که هیچ ادعایی ندارد، در مورد تک‌تک عوامل، بازی‌ها، طراحی، صحنه، گریم و ویژوال کامپیوتر این فیلم که ۷۵ درصد آن را دربر می‌گیرد، درباره همه آن ادعا دارم. تمام فیلم‌سازانی که در جشنواره هستند بداندند مدیون این فیلم هستند. آقای داروغه‌زاده واقعیت را بگویید. آیا فشاری از جایی هست؟ چرا پس ما با هر جایی صحبت می‌کنیم می‌گویند مشکل از ما نیست. بحث شورای امنیت ملی را گفتند، ما صحبت کردیم، به من گفتند برزید در دهان کسی که می‌گوید شورای امنیت ملی با این اثر مشکل دارد». امیریوسفی گفت: «در چهلمین سال انقلاب من هنوز حقی در این‌س نظام ندارم که یک نمایش در جشنواره داشته باشم. بنده نه سیمیرغ می‌خواستم نه چیز دیگری. ۱۲ سال تقاضای حضور در جشنواره داشتم و فقط یک سال فیلم «خواب تلخ» در بخش خارج از مسابقه پذیرفته شد. بنابراین نه توقعی دارم و نه ادعایی، اما در مقابل این‌همه بی‌احترامی و تحقیر نمی‌دانم چه‌کار کنم».

او در بخش دیگری از صحبت‌هایش گفت: «تکلیف این فیلم چه خواهد بود؟ حتی مخالفان این فیلم هم

انیمیشن‌ها: (آخرین داستان) اشکان رهگذر، (بنیامین) محسن عنایتی، (شب آفتابی) علی مدنی آثار سینمایی: (آشفته‌گی) فریدون جیرانی، (ایده اصلی) آرتین موگویی، (بنقشه آفریقای) مونا زندی حقیقی، (۲۳ نفر) مهدی جعفری، (پالتو شتری)-مهدی علی میرزایی، (تیغ و ترمه) کیومرث پوراحمد، (جمشیدیه) یلدا جبلی، (خون خدا) مرتضی علی عباس میرزایی، (درخونگاه) سیاوش اسعدی، (سال دوم دانشکده من) رسول صدراعلی، (سرخپوست) تیما جاویدی، (سمفونی نهم) محمدرضا هنرمند، (شیی که ماه کامل شد) ترکس آبیار، (طلا) پرویز شهبازی، (غلامرضا تختی) بهرام توکلی، (قسم) محسن تائبنده، (قصر شیرین) رضا میرکریمی، (ماجرای نیمروز ۲: رد خون) محمدحسین مهدویان، (متری شش‌ونیم) سعید روستایی، (مردی بدون سایه) علیرضا رئیسیان، (مسخره‌باز) همایون غنی‌زاده و (ناگهان درخت) صفی زیدانیان. سه فیلم «آنجا همان ساعت»، «بی‌حسی موضعی» و «مدیترانه» در فهرست رزرو قرار گرفتند که در صورت نرسیدن فیلم‌های بخش مسابقه به این بخش اضافه می‌شوند.

فیلم‌های کوتاه: «اس» (s) حامد اصلانی، «بچه خور» محمد کارت، «تشریح» سیاوش شهابی، «تو هنوز اینجایی» کتایون پیرم و محمد روحبخش، «دریای تلخ» فاطمه احمدی، «رورانس» سوکل رضوانی و «کسل» سهیل امیر شریفی

فیلم‌های بخش نگاه نو: پالتو شتری / کارگردان: مهدی علی‌میرزایی/ تهیه‌کننده: مجید شیخ‌نصاری جان‌دار/ کارگردان: حسین امیری‌دوماری و پدرام پورامیری/ تهیه‌کننده: کامران مجیدی حمال طلا/ کارگردان: تورج اصلانی/ تهیه‌کننده: منصور سهراب‌پور دیدن این فیلم جرم است/ کارگردان: رضا زهتاجیان/ تهیه‌کننده: محمد حمزه‌زاده روزهای نارنجی/ کارگردان: آرش لاهوتی/ تهیه‌کننده: علیرضا قاسم‌خان زهر مار/ کارگردان: سیدجواد رضویان/ تهیه‌کننده: جواد نوروزبیگی سونامی/ کارگردان: میلاد صدراعملی/ تهیه‌کننده: علی سرتیپی مسخره‌باز/ کارگردان: همایون غنی‌زاده/ تهیه‌کننده: علی مصفا معکوس/ کارگردان: پولاد کیمیایی

برگزیدگان جایزه «احمد محمود» معرفی شدند

از انتشارات امیرکبیر پس بگیرد، مانند اقیانوسی بود که در دل صدف قرار داشت. او افزود: روزگار گذشت و من ناشر کتاب‌های احمد محمود شدم. لال شوم اگر دروغ بگویم، من با محمود فقط با کتاب

«مدار صفر درجه» قرارداد دارم و باقی کتاب‌هایش را بدون اینکه قراردادی امضا کرده باشم به من واگذار کرده است. اولین کتاب نشر من با احمد محمود نیز همان مدار صفر درجه بود.

صالح رامسری سپس به جایزه سال جمهوری اسلامی ایران اشاره کرد و گفت: این جایزه به کتاب مدار صفر درجه تعلق گرفت، اما زمانی که نام برگزیدگان را می‌خواندند، اسم او را نبردند و فردایش که جایزه را به خانه احمد محمود بردند، او آن را قبول نکرد. روحش شاد.

این ناشر سپس خاطره‌ای از زمان نگارش «درخت انجیر معابد» گفت و اظهار کرد: یادم می‌آید خبرنگار بی‌بی‌سی به احمد محمود زنگ زده بود تا درباره سانسور از او بپرسد. احمد محمود در جواب گفت بله سانسور هست، شاید هم هست، اما این موضوع یک مسئله خانوادگی است. هر خانواده مشکلاتی دارد که ربطی به غریبه‌ها ندارد. این مشکل ماست و خودمان حل می‌کنیم. من آن روز چیز بزرگی از احمد محمود یاد گرفتم. احمد محمود چنین فردی بود. همان‌طورکه گفتیم اقیانوسی در دل صدف.

در ادامه مراسم، نشان احمد محمود به لیلی گلستان به‌خاطر نگارش کتاب «حکایت حال» اهدا شد. محمود دولت‌آبادی نیز در سخنانی کوتاه گفت: اشخاصی نویسنده هستند و خوب می‌نویسند. اشخاصی هم هستند که نویسنده را درک می‌کنند. لیلی گلستان، احمد محمود را درک کرد و درک او بهنگام بود. از طرف خودم از او بسیارگزارم.

لیلی گلستان هم گفت: این مدال از هر مدال دیگری برایم عزیزتر است و آن را به خود می‌چسانم. در ادامه، کلویی از مصاحبه با پسر احمد محمود برای حاضران پخش شد. پسر محمود در این کلیپ اظهار کرد: پدرم همیشه می‌گفت در این مملکت نوشتن یک مقوله به خود او بود، آدمیت احمد محمود بود. می‌گفت باید نوشت بدون آنکه به چاپ اثر فکر کرد.

هنر

نگاه

نورایی در جمع هواداران بیضایی در جشن هشتادمین زادروز

مردی بی‌نقاب

● گروه هنر: جشن هشتادمین زادروز بهرام بیضایی با نمایش نسخه تازه‌ای از فیلم اجرای «بانو آتویی» در خانه هنرمندان برگزار شد. در این مراسم که چهارشنبه، ۱۲ دی، برگزار شد، نسخه تازه‌ای از فیلم اجرای «بانو آتویی»، به کارگردانی بهرام بیضایی و با بازی مژده شمسایی، مهشاد مخبری و پارسا پیروفر به نمایش درآمد. در این برنامه جهانبخش نورایی و حمید امجد سخنرانی کردند. افشین هاشمی بخش‌هایی از یک نمایش‌نامه بیضایی را خواند و سحر عصارآزاد عهده‌دار اجرای این برنامه بود. برنامه ساعت ۲۰ در تالار ناصری خانه هنرمندان در ازدحام مخاطبان آثار بیضایی برگزار شد. در این مراسم جهانبخش نورایی، منتقد سینما، بهرام بیضایی را خطابه‌پرداز پرسشگر دانست که با سربلندی به خطابه‌هایش وفادار است. در ابتدای این جشن، سحر عصارآزاد، منتقد سینما و مجری مراسم، با تائید بر نشست فیلم «رگبار» بهرام بیضایی که چندی پیش در خانه هنرمندان برگزار شده بود، به زندگی هنرمندانه بهرام بیضایی اشاره کرد. به نظر این-منتقد، فیلم رگبار فیلمی چندلایه است و خط قصه فیلم غریبه‌ای است که وارد محله جدیدی می‌شود و ما مواجهه او با دیگران را می‌بینیم. عصارآزاد در ادامه افزود: تصویر یک آدم غریبه و تاثیرگذاری آن و زمانی که در محیط را ترک می‌کند با زندگی هنرمند در ارتباط است. جهانبخش نورایی، منتقد سینما، با اشاره به اینکه این مراسم تجدیدعهد با بیضایی است و ضمن تشکر از سینیمای هنروتجربه که این مجال را فراهم آورد، گفت: علاقه دارم درباره بیضایی‌بودن صحبت کنم. بیضایی الگویی است برای چگونه‌زیستن و اینکه چطور باید زیست که بیضایی شد. نورایی از این مقدمه به شخصیت هنرمندانه بیضایی پرداخت و گفت: بیضایی مردی است بی‌نقاب. بیضایی در سراسر زندگی از سرسپردن به اشخاص اجتناب کرد و فرد مستقلی بود. چگونه فردی می‌تواند فرهنگ را غنی کند. این منتقد، آثار بیضایی را واجد اصالت دانست و افزود: اصالت جست‌وجوی هویت، جست‌وجویی برای رسیدن به حقیقت و با اجتناب از سطحی‌نگری است که اصالت به وجود می‌آید. جهانبخش نورایی با مقایسه سینمای ایران و تئاتر این سرزمین جایگاه تئاتر را به نسبت پاک‌تر و منزهرت‌تر دانست و افزود: در تئاتر ما نسبت به سینما از ابتدال دور شدیم، اگرچه شاهد اشرافیت هستیم. جهانبخش نورایی با اشاره به خطابه در آثار بهرام بیضایی، او را خطابه‌پرداز پرسشگر برشمرد و گفت: بیضایی اکنون در دیاری دیگر به‌سری می‌برد و سربلندی به خطابه‌هایش وفادار بود. حمید امجد، نمایش‌نامه‌نویس و پژوهشگر تئاتر و کارگردان و دیگر سخنران این نشست، با اشاره به این نکته که چند دهه تعداد زیادی مقاله درباره بهرام بیضایی نوشته است و به‌دفعات پیش آمده که در این‌باره صحبت کرده باشد، اما با این اوصاف حرف‌های ناگفته بسیاری مانده است، گفت: هنوز حوزه‌های متعددی است که مانده، درباره این آثار می‌شود صحبت‌های تازه‌ای کرد. او به موضوع بینامتنیت اشاره کرد و گفت: یکی از موضوعاتی که دوست داشتم درباره آن کار کنم، بینامتنیت‌هایی بود که بین آثار آقای بیضایی و آثاری که موردعلاقه ایشان بوده و آثاری که به هر نحوی ممکن است به صورت خودآگاه یا ناخودآگاه برایشان تاثیر گذاشته باشد. این تاثیرات گاهی در آثار ایشان ردپا گذاشته باشد و به‌صورت نشانه‌گذاری‌های عمدی که بهرام بیضایی به آثار دیگر ارجاع می‌دهد و گاهی اوقات ممکن است این تاثیر ناخودآگاه باشد این مشابَهت‌هایی هم می‌شود برآید. این پژوهشگر با اشاره به اینکه این موضوع بسیار، عام و گسترده است و نمی‌شود آن را در یک مقاله بررسی کرد، با تاکید بر نمایش «مرگ یزدگرد» گفت: در کام بعدی تصمیم گرفتم بینامتنیت‌ها را در یک اثر مانند مرگ یزدگرد نشان بدهم و بعد فکر کردم صرف‌ل‌های آن چیست؟ یکی بیضایی و پیراندلو، دیگری بیضایی و کوروساوا، یکی بیضایی و شکسپیر و دیگری بیضایی و ژان‌ژنه بود و همین‌طور ادامه داشت. حمید امجد به این نکته اشاره کرد که باید به این نکته توجه کرد که بیضایی چگونه از این آثار آشنایی‌دایی می‌کند و چگونه پلات را در زیرساخت می‌نگجاند و نشانه‌گذاری می‌کند.

این پژوهشگر با تاکید بر بینامتنیت‌ها به مرگ یزدگرد اشاره کرد و گفت: مرگ یزدگرد را بسیاری وامدار فیلم راشومون کوروساوا می‌دانند، اما این بسنده نیست، تم مرکزی در مرگ یزدگرد بازی‌سازی است که در راشومون جایی ندارد. دکتر امجد با اشاره

به رویکرد بینامتنیت به فیلم «غریبه و مه» بهرام بیضایی اشاره کرد و گفت: بیضایی در فیلم غریبه و

مه آشکارا در صحنه پایانی به فیلم هفت سامورایی کوروساوا ادای دین می‌کند. حمید امجد سپس به فیلم «زیستن» کوروساوا اشاره کرد و گفت: در فیلم زیستن، واتانابه می‌کوشد به زندگی معنا بدهد. در این فیلم کوروساوا به فردیت و تک‌افتادگی اشاره می‌کند، این فیلم من را به یاد آقادی حکمتی در فیلم رگبار می‌اندازد. در این مراسم همچنین صدای بهرام بیضایی که بخش‌هایی از نمایش‌نامه‌خوانی افرا را می‌خواند پخش شد. این نمایش‌نامه‌خوانی در سال ۸۵ در خانه هنرمندان انجام شده بود.